

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/76/2021
Identifikačné číslo spisu: 8019200525
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8019200525.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobkyne: J. V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. V. XXXX, XXX XX. B., právne zastúpená advokátskou kanceláriou Popovič & Sábo s.r.o., so sídlom Mojmirova 8, 040 01 Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 47311-2/2019-BA zo dňa 03.06.2019, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sa/9/2019-57 zo dňa 10.06.2021 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sa/9/2019-57 zo dňa 10.06.2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „krajský súd“, resp. „správny súd“) rozsudkom č. k. 5Sa/9/2019-57 zo dňa 10.06.2021 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 47311-2/2019-BA zo dňa 03.06.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“).

2. Preskúmaným rozhodnutím zo dňa 03.06.2019 číslo: 47311-2/2019-BA rozhodla žalovaná o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Humenné (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. 3056/2019-HE-DvN zo dňa 21.03.2019 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) vo veci nároku na dávku v nezamestnanosti a jej výšky tak, že odvolanie zamietla a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila.

3. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že z obsahu administratívneho spisu nesporne vyplýva, že v Žiadosti o dávku v nezamestnanosti zo dňa 06.02.2019 v bode E „Priebeh dôb poistenia na území SR a v členskom štáte Európskej únie, Európskeho priestoru a Švajčiarskej konfederácie“ (ďalej len „Žiadosť o dávku v nezamestnanosti“) žalobkyňa podrobne uviedla všetky jej pracovnoprávne vzťahy

za obdobie od 04.09.2012 a to aj Dohodu o pracovnej činnosti u zamestnávateľa Poštová banka, a.s. v trvaní od 01.07.2016 do 30.06.2017 (ďalej tiež len „Dohoda“).

4. Ďalej krajský súd konštatoval, že v bode L „Vyhlásenie žiadateľa“ v tejto žiadosti žalobkyňa vyhlásila, že svojim podpisom potvrdzuje úplnosť a pravdivosť údajov v žiadosti uvedených.

5. Podľa správneho súdu je preto nesporné, že sporná dohoda o pracovnej činnosti u zamestnávateľa Poštová banka, a.s. (ďalej len „zamestnávateľ“) reálne existovala, zakladala všetky nároky v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. (ďalej zákon o sociálnom poistení) a žalobkyňa o nej mala vedomosť (i keď žalobkyňa počas tohto pracovnoprávneho vzťahu nedosahovala žiadne vymeriavacie základy) a jej registrácia bola spätne zrušená až po zistení vplyvu tejto dohody (tohto pracovnoprávneho vzťahu) na výšku priznanej dávky v nezamestnanosti. Vzhľadom na uvedené sa správny súd nestotožňuje s námietkami žalobkyne, že zo strany žalovanej ide o nelogické, špekulatívne tvrdenia, s cieľom vedome ukrátiť žalobkyňu v jej nároku na vyššiu dávku v nezamestnanosti.

6. Podľa správneho súdu žalovaná logicky, vychádzajúc z údajov poskytnutých samotnou žalobkyňou, jasne a zrozumiteľne vysvetlila svoje úvahy, prečo neuverila dôvodom uvedeným žalobkyňou v odvolaní, a aj skutočnosť, že sám zamestnávateľ vykonal všetky úkony súvisiace s registráciou tohto pracovnoprávneho vzťahu nasvedčuje, že pri výpočte dávky v nezamestnanosti postupovali správne orgány obidvoch stupňov podľa podkladov, z ktorých vychádzať mali a teda postupovali v súlade so zákonom.

7. Správny súd vyhodnotil poučenie žalovanej v preskúmanom rozhodnutí správny súd ako presné a vyčerpávajúce a súvisiacu žalobnú námietku ako nedôvodnú.

8. Vzhľadom na uvedené správny súd zamietol žalobu žalobkyne ako nedôvodnú.

9. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalobkyňa (ďalej aj ako „sťažovateľka“), a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 f), g) a h) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Žiadala napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sa/9/2019-57 zo dňa 10.06.2021 zmeniť a preskúmané rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušiť a vrátiť späť žalovanej na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby jej kasačný súd priznal právo na plnú náhradu trov kasačného konania a konania pred správnym súdom.

10. Sťažovateľka s poukazom na bod 102 a 105 napadnutého rozsudku správneho súdu uviedla, že z jeho odôvodnenia vyplýva, že na vznik povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca postačuje vyhlásenie žiadateľa o takúto dávku o správnosti údajov uvedených v bode E žiadosti, pričom správny orgán sa nemusí vysporiadať s inými dôkazmi, ktoré by existenciu vzniku predpokladov takéhoto povinného poistenia vylučovali. V danom prípade sa jedná o zamestnávateľa, ktorý pri sťažovateľke opakovane pochybil pri jej registrácii. Zároveň tento zamestnávateľ sám uvádza, že z jeho strany došlo k pochybeniu pri registrácii zamestnanca, keďže nedisponoval platnou dohodou so sťažovateľkou a následne sám vykonal opravu tejto registrácie. Napriek tomu ako jediný dôkaz pre potvrdenie vzniku pracovného vzťahu, zakladajúceho povinnú účasť v dávkovej schéme, postačovalo správne súdu vyhlásenie žiadateľa o správnosti údajov uvedených v bode E žiadosti, bez ohľadu na to, že iné dôkazy, vykonané správnym orgánom, správnosť tohto vyhlásenia spochybňujú.

11. Sťažovateľka uviedla, že žiadosť bola vyplnená na základe výpisu z registra poistencov, ktorý jej bol predložený zamestnancom prvostupňového správneho orgánu pri podaní žiadosti. Sťažovateľka nemala dôvod pochybovať o takýmto spôsobom oboznámených údajoch, preto si bod E podrobne nepreštudovala. Má však za to, že nie je možné automaticky vytvárať závery o vedomosti žiadateľa o presnej povahe a existencii všetkých dohôd, resp. iných skutočnostiach, uvedených v žiadosti. Za správnosť týchto údajov je v prvom rade zodpovedný zamestnávateľ a v druhom rade príslušný správny orgán. Túto zodpovednosť nie je možné podpisom na jedinom dokumente automaticky prenášať na žiadateľa.

12. Sťažovateľka ďalej namietala, že správny súd neodpovedal na zásadnú otázku, či došlo k platnému uzatvoreniu Dohody medzi sťažovateľkou a zamestnávateľom, teda, či registrácia Dohody v registri poistencov sa týkala platného právneho titulu, zakladajúceho pracovno-právny vzťah. Nie je sporné, že existoval návrh Dohody, tento návrh však nebol sťažovateľkou nikdy prijatý, napriek tomu zamestnávateľ vykonal registráciu neplatnej/neexistujúcej Dohody bez vedomosti sťažovateľky. Zamestnávateľ túto svoju chybu sám uznal a potvrdil, pričom svoju chybu registrácie následne opravil. Preto je nesprávny záver súdu o tom, že správne orgány správne postupovali pri výpočte dávky v nezamestnanosti, keď vychádzali z nesprávne registrovaných údajov nesprávne registrovaných zamestnávateľom a neuvážene potvrdených sťažovateľkou.

13. Sťažovateľka vyčíta správne súdu, že sa nezaoberal najzásadnejším skutkovým predpokladom žalovaného správneho orgánu, že zo strany zamestnávateľa došlo k snahe o neoprávnené zvýhodnenie zamestnanca v dávkovej schéme spätnou zmenou registrácie Dohody v registri poistencov. Zo strany správneho orgánu sa jedná o ničím nepodložený dohad.

14. Sťažovateľka poukázala na to, že správny súd v odôvodnení rozsudku, ktorý má celkovo 18 strán v prevažnej časti iba cituje z písomných prednesov strán správneho konania. Vlastné právne hodnotenie správny súd predkladá iba v bodoch 102 až 106 a robí tak stručným osvojením si tvrdení žalovanej, nepodáva žiadne právne hodnotenie veci. Rozsudok považuje za arbitrárny.

15. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti vyjadrila podaním zo dňa 09.09.2021. Navrhla kasačnú sťažnosť sťažovateľky zamietnuť ako nedôvodnú.

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou, včas a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) po oboznámení sa s administratívnym a súdnym spisom, nie viazaný sťažnostnými dôvodmi (§ 453 ods. 2, časť vety za čiarkou SSP), zistil, že kasačná sťažnosť žalobkyne je dôvodná.

17. Podľa § 4 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu právoplatnosti rozhodnutia (07.06.2019) zamestnanec na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti je, ak tento zákon neustanovuje inak, fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3.

18. Podľa § 20 ods. 1 cit. zákona povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 104 ods. 1 cit. zákona poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

20. Podľa § 139 ods. 2 SSP v odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Z obsahu súdneho a administratívneho spisu kasačný súd zistil nasledovné: Oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, číslo: HE2/RSO/ZAM/2019/12839 zo dňa 29.01.2019 bola žalobkyňa zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 16.01.2019. Žiadosť o dávku v nezamestnanosti si uplatnila v Sociálnej poisťovni, pobočka Humenné, dňa 06.02.2019, v žiadosti je o. i. dôb poistenia uvedené obdobie od 01.07.2016 do 30.06.2017 a sporná Dohoda o pracovnej činnosti

so zamestnávateľom Poštová banka, a.s. Žalobkyňa ku dňu zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie splnila podmienky vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení preukázaním 1461 dní poistenia v nezamestnanosti, bol jej odo dňa zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti na obdobie šiestich mesiacov, pri splnení ustanovených zákonných podmienok.

22. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 3056/2019-HE-DvN zo dňa 21.03.2019 priznal sťažovateľke nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 5,0685 eur od 16.01.2019 na obdobie šiestich mesiacov, pri splnení ustanovených zákonných podmienok. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu bolo od 16.01.2017 do 15.01.2019, v tomto období bol súčet vymeriavacích základov, z ktorých zaplatila poistné na poistenie v nezamestnanosti 861,64 Eur a denný vymeriavací základ je 5,0685 eur.

23. Voči uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa dňa 11.4.2019 odvolanie, v ktorom nesúhlasila s výškou denného vymeriavacieho základu a namietala, že v spolupráci s bývalým zamestnávateľom Poštová banka, a.s. (ďalej len „zamestnávateľ“) zistila, že obdobie od 01.07.2016 do 30.06.2017 bolo obdobím jej materskej dovolenky, pre zamestnávateľa nevykonávala žiadnu činnosť a nepoberala v tomto období okrem materskej dovolenky a rodičovského príspevku žiaden iný príjem. Upozornila na skutočnosť, že bývalý zamestnávateľ podal žiadosť o odstránenie Dohody.

24. Pred odstúpením odvolania žalovanej zistil prvostupňový správny orgán z informačného systému, že zamestnávateľ dňa 29.3.2019 uskutočnil dodatočné spätné opravy v registrácii a zrušil registráciu predmetnej Dohody. V podaní zo dňa 25.04.2019, ktorým bolo žalovanej odstúpené odvolanie sťažovateľky, uviedol prvostupňový správny orgán, že po opätovnom preposúdení nároku prvostupňovým správnym orgánom by sťažovateľke vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti odo dňa 21.01.2019 z maximálneho vymeriavacieho základu 62,7288 eur, nakoľko by sa pri výpočte vychádzalo z vymeriavacieho základu 861,64 eur a pracovného pomeru sťažovateľky u zamestnávateľa za 4 dni (pozn. pracovný pomer u zamestnávateľa trval od 12.01.2019 do 15.01.2019, sťažovateľka mala z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky do 11.01.2019 prerušenú dobu poistenia). Predpokladá, že zo strany sťažovateľky v spolupráci so zamestnávateľom došlo k účelovému vylákaniu vyššej (maximálnej) dávky v nezamestnanosti. Prvostupňový orgán preto podal podnet na vykonanie vonkajšej kontroly, nakoľko sa javí, že ide o účelové konanie na možné zneužívanie sociálneho systému s cieľom získania maximálnej dávky v nezamestnanosti. Zamestnávateľ odstránil len poslednú dohodu, ktorá spadá do rozhodujúceho obdobia na výpočet dávky, dve ďalšie ponechal. Prvostupňový správny orgán vyhodnotil, že nie je možné sťažovateľke vyhovieť v rámci autoremedúry.

25. Žalovanej bol v priebehu odvolacieho konania doručený Protokol o výsledku kontroly č. 710-0210031619-AG02/19, podpísaný účastníkmi konania, z ktorého vyplýva, že u zamestnávateľa bola zamestnancami vonkajšej kontroly žalovanej vykonaná kontrola odvodu poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a kontrola plnenia oznamovacích povinností zamestnávateľa za zamestnanca J. V. A., za kontrolované obdobie od 01.07.2014 do 31.01.2019. Kontrolou bolo vo vzťahu k prejednávanej veci zistené:

- sťažovateľka bola v právnom vzťahu so zamestnávateľom na základe uzatvorenej dohody o pracovnej činnosti s právom na pravidelný príjem od 01.07.2014 do 30.06. 2015 a od 01.07.2015 do 30.06.2016 a v právnom vzťahu na základe uzatvorenej pracovnej zmluvy od 04.09.2012 do 15.01.2019;
- ku kontrole boli zamestnávateľom predložené o. i. dohody o pracovnej činnosti s právom na pravidelný príjem uzatvorené so žalobkyňou od 01.07.2014 do 30.06. 2015 a od 01.07.2015 do 30.06.2016, v ktorých nedosahovala žiadne vymeriavacie základy. Kontrolou bolo zistené, že zamestnávateľ Poštová banka, a.s., v prípade týchto pracovnoprávných vzťahov pri prihlasovaní a odhlasovaní zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov dôchodkového sporenia nepostupoval v zmysle ustanovenia § 231 ods.1 písm. b) zákona o sociálnom poistení;

- zamestnávateľ nepredložil na kontrolu spornú Dohodu o pracovnej činnosti s právom na pravidelný príjem za navrhovateľku v období od 01.07.2016 do 30.06.2017. Podľa vyjadrenia zamestnávateľa Poštová banka, a.s., bola predmetná Dohoda zaslaná žalobkyni na podpis, no späť podpísaná sa nevrátila. Zamestnávateľ napriek tomu dňa 30.06.2016 zaslal Sociálnej poisťovni registračný list fyzickej osoby - prihlášku a prihlásil žalobkyňu s dátumom vzniku právneho vzťahu dňom 01.07.2016. Podľa údajov v informačnom systéme Sociálnej poisťovne zamestnávateľ dňa 29.06.2017 elektronicky zaslal Sociálnej poisťovni registračný list fyzickej osoby - odhlášku a odhlásil navrhovateľku zo sociálneho poistenia s dátumom zániku poistenia dňom 30.06.2017. Zamestnávateľ Poštová banka, a.s., dňa 28.03.2019, t.j. po prevzatí napadnutého rozhodnutia žalobkyňou, zaslal Sociálnej poisťovni registračný list fyzickej osoby - zrušenie a týmto zrušil registráciu navrhovateľky späťne dňom 01.07.2016, čím porušil ust. § 231 ods.1 písm. b) zákona o sociálnom poistení v znení platnom v rozhodnom období;

- zamestnávateľ so závermi z kontroly oboznámený dňa 10.05.2019 a s kontrolnými zisteniami súhlasil bez námietok.

26. Preskúmaným rozhodnutím č. 47311-2/2019-BA zo dňa 03.06.2019 rozhodla žalovaná o odvolaní žalobkyne tak, že odvolanie zamietla v celom rozsahu a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. V odôvodnení uviedla, že sťažovateľka bola v rozhodujúcom období, t.j. v období od 16.01.2017 do 15.01.2019 zamestnaná:

- od 16.01.2017 (začiatok rozhodujúceho obdobia) do 31. decembra 2017 - u zamestnávateľa PB Partner, a s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, v pracovnom pomere, pričom v tomto období od 16. januára 2017 do 31. decembra 2017 čerpala rodičovskú dovolenku, v tomto období mala podľa § 26 ods. 1 písm. e) zákona o sociálnom poistení prerušené povinné poistenie v nezamestnanosti a nedosahovala žiadne vymeriavacie základy;

- od 16.01.2017 (začiatok rozhodujúceho obdobia) do 30. júna 2017, t.j. 166 dní - u zamestnávateľa Poštová banka, a.s. Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava v pracovnoprávnom vzťahu na základe Dohody o pracovnej činnosti, ktorá viedla k poisteniu v nezamestnanosti a nedosiahla žiadne vymeriavacie základy;

- od 01.01.2018 do 15.01.2019 (koniec rozhodujúceho obdobia aj skončenie pracovného pomeru) - u zamestnávateľa Poštová banka, a.s. v pracovnom pomere na neurčitý čas, pričom: 1) od 01.01.2018 do 11.01.2019 čerpala rodičovskú dovolenku (v tomto období mala podľa § 26 ods. 1 písm. e) zákona prerušené povinné poistenie v nezamestnanosti) a nedosahovala žiadne vymeriavacie základy, 2) od 12.01.2019 (nástup do zamestnania po skončení čerpania rodičovskej dovolenky) do 15.01.2019 (skončenie pracovného pomeru aj koniec rozhodujúceho obdobia), t.j. 4 dni - vykonávala zamestnanie a dosiahla vymeriavací základ v sume 861,64 Eur.

27. Žalovaná uviedla, že v prvostupňovom konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti a jej výške, na účely určenia denného vymeriavacieho základu boli žalobkyni zohľadnené v rozhodujúcom období dvoch rokov predchádzajúcich dňu, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti, t.j. od 16.01.2017 do 15.01.2019:

- dni poistenia v nezamestnanosti v počte 166 dní (od 16.01.2017 do 30.06.2017) a 4 dni (od 12.01.2019 do 15.01.2019);

- dosiahnuté vymeriavacie základy v danom období v celkovej sume 861,64 Eur.

28. Žalovaná uviedla kontrolné zistenia, vyplývajúce z Protokolu o výsledku kontroly č. 710-0210031619-AG02/19. Žalovaná poukazovala na to, že v prípade stornovania Dohody by sťažovateľke bol priznaný maximálny denný vymeriavací základ v sume 62,7288 eur a poberala by tak v mesiaci s počtom kalendárnych dní 31 dávku v nezamestnanosti 972,30 eur (v súčasnosti pri prihlíadaní na Dohodu v sume 78,60 eur).

29. V závere žalovaná skonštatovala, že vzhľadom na dodatočné stornovanie Dohody a skutočnosť, že sťažovateľka existenciu Dohody sama v žiadosti o dávku v nezamestnanosti priznala, javia sa úkony súvisiace so stornovaním Dohody ako účelové s cieľom získať dávku v nezamestnanosti vo vyššej (maximálnej) sume ako bolo priznané v prvostupňovom konaní. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalovaná na námietky sťažovateľky neprihliada a správnosť výpočtu výšky dávky v nezamestnanosti posúdila ku dňu podania žiadosti. Zdôraznila, že sťažovateľka Dohodu uviedla v žiadosti o dávku v

nezamestnanosti. Žalovaná mala za preukázané, že predmetná Dohoda o pracovnej činnosti zakladala poistenie v nezamestnanosti, v reálnom čase zamestnávateľ vykonal všetky úkony spojené s jej registráciou a existenciu Dohody evidovala aj sťažovateľka ako zamestnanec, preto nie je žiadny zákonný dôvod na ňu neprihliadať pri výpočte dávky v nezamestnanosti.

30. V prejednávanej veci nebolo sporné, že sťažovateľka žiadosťou zo dňa 06.02.2019 požiadala o dávku v nezamestnanosti a túto žiadosť sama podpísala. Rovnako nebolo sporné, že v tejto žiadosti bola uvedená Dohoda o pracovnej činnosti u zamestnávateľa Poštová banka, a.s. v trvaní od 01.07.2016 do 30.06.2017 a že táto Dohoda bola u žalovanej zaregistrovaná. Na skutočnosť, že Dohoda je sporná, sťažovateľka poukázala vo svojom odvolaní. V priebehu odvolacieho konania bola zamestnávateľom žalobkyne registrácia Dohody u žalovanej zrušená. Z kontroly vykonanej žalovanou u zamestnávateľa vyplynulo, že sporná Dohoda sa u zamestnávateľa nenachádza, keďže sťažovateľka ju podpísanú nevrátila.

31. Spornou bola otázka, či existoval medzi sťažovateľkou a zamestnávateľom taký právny vzťah, ktorý by v období od 01.07.2016 do 30.06.2017 zakladal vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti.

32. Kasačný súd sa v prvom rade zaoberal námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa sťažnostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP, teda tvrdeného porušenia práva na spravodlivý proces vydaním arbitrárneho súdneho rozhodnutia.

33. Kasačný súd vykonal prieskum argumentácie napadnutého rozsudku v rozsahu, akým spôsobom sa krajský súd vysporiadal so žalobnými bodmi a konštatuje, že krajský súd podrobne (v rozsahu strán 1 až 16) popísal priebeh správneho konania a konania pred správnym súdom. Následne krajský súd v bode 102 a 103 konštatoval existenciu žiadosti o dávku v nezamestnanosti zo dňa 06.02.2019 podpísanú sťažovateľkou, čím vyhlásila, že potvrdzuje úplnosť a pravdivosť údajov v žiadosti uvedených, medzi ktorými bola aj sporná Dohoda. V bode 104 skonštatoval, že preto Dohoda existovala, žalobkyňa o nej mala vedomosť, jej registrácia bola zrušená spätne po zistení jej vplyvu na výšku dávky v nezamestnanosti. Preto, sa správny súd nestotožnil s námietkami sťažovateľky, že zo strany žalovanej ide o nelogické, špekulatívne tvrdenia, s cieľom vedome ukrátiť žalobkyňu v jej nároku na vyššiu dávku v nezamestnanosti. V bode 105 skonštatoval, že žalovaná logicky, vychádzajúc z údajov poskytnutých samotnou žalobkyňou, jasne a zrozumiteľne vysvetlila svoje úvahy, prečo neuverila dôvodom uvedeným žalobkyňou v odvolaní a aj skutočnosť, že sám zamestnávateľ vykonal všetky úkony súvisiace s registráciou tohto pracovnoprávného vzťahu nasvedčuje, že pri výpočte dávky v nezamestnanosti postupovali správne orgány obidvoch stupňov v súlade so zákonom. V bode 106 vyhodnotil poučenie žalovanej ako presné a vyčerpávajúce a súvisiacu žalobnú námietku ako nedôvodnú.

34. Podľa uznesenia Ústavného súdu SR sp.zn. IV. US 115/03 súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

35. Z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že hlavnou funkciou správnych súdov v rámci prieskumu správnych rozhodnutí (v medziach správnej žaloby) je posúdiť zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu a reagovať na podstatné žalobné námietky relevantnou argumentáciou. Absencia vlastnej argumentácie súdu vo vzťahu k žalobným námietkam, ktorá je nahradená len reprodukováním skutkových zistení obsiahnutých v administratívnom spise a

právnych názorov správneho orgánu, robí rozsudok správneho súdu nezákonným. Odôvodnenie rozsudku, v ktorom sa súd len stotožní s postupom a rozhodnutím žalovaného správneho orgánu bez toho, aby svoj záver podporil jasnou právnou a logickou argumentáciou, nemožno považovať za presvedčivé. Rozhodnutie súdu v správnom súdnictve, kde správny súd je spravidla viazaný žalobnými bodmi, má obsahovať odpovede na podstatné argumenty obsiahnuté v správnej žalobe, pričom úvahy, ktoré viedli súd ku konkrétnemu rozhodnutiu, musia vychádzať z platných hmotnoprávných predpisov a musia byť presvedčivé.

36. Čo sa týka prejednávanej veci, kasačný súd nepovažuje za postačujúce, že sa správny súd obmedzil len na konštatovanie spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, na konštatovanie, že žalovaná logicky, jasne a zrozumiteľne vysvetlila svoje úvahy, že postupovala v súlade so zákonom. Povinnosťou správneho súdu je zistiť zo správnej žaloby podstatu žalobných argumentov, ktoré má vyhodnotiť v nadväznosti na relevantné zákonné ustanovenia a prijať závery, ktoré budú dostatočnou odpoveďou na námietky žalobkyne. Uvedeným postupom sa krajský súd dostatočne neriadil. Z argumentácie krajského súdu nevyplýva konkrétne posúdenie tvrdení sťažovateľky, že Dohodu nikdy nepodpísala, v kontexte so závermi z kontroly vykonanej žalovanou u zamestnávateľa, na ktoré v žalobe poukázala a z ktorých vyplýva, že zamestnávateľ neexistenciu Dohody potvrdil a že porušil ust. § 231 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení z dôvodu zrušenia prihlásenia sťažovateľky ku dňu 01.07.2016. Týmito otázkami sa krajský súd nezaoberal a napriek tomu vyhodnotil existenciu dohody ako nespornú. Z argumentácie krajského súdu nie je zrejme ani podradenie zisteného skutkového stavu pod relevantné zákonné ustanovenia a výsledné právne závery, osobitne s prihliadnutím na ust. § 20 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 sa viaže na deň vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a ust. § 228a ods. 2 veta prvá zákona č. 311/2001 Z.z. (Zákonník práce), podľa ktorého dohodu o pracovnej činnosti je zamestnávateľ povinný uzatvoriť písomne, inak je neplatná.

37. Kasačný súd bol nútený konštatovať, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre absenciu právne významných dôvodov, na ktorých jeho výroková časť spočíva. Dospel k záveru, že uvedeným postupom krajského súdu došlo k naplneniu sťažostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku.

38. Keďže samotné konštatovanie porušenia práva na spravodlivý proces je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku, kasačný súd už ďalej nepristúpil k posudzovaniu kasačnej sťažnosti z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP a napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SSP.

39. V ďalšom konaní krajský súd opätovne vyhodnotí podstatné žalobné body pre právne posúdenie veci a vo veci opätovne rozhodne.

40. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd (§ 467 ods. 3 SSP).

41. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

